

ผนวก ข

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2546-2549

1. เสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ โดยให้ภาครัฐเร่งแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม แบ่งปันและจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม แก้ไขปัญหาความยากจน ขจัดการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม ยอมรับสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
2. ปฏิบัติจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ความจริงใจและความเอื้ออาทรในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้เกิดความรู้สึที่ดีและมีความไว้วางใจกันอันนำไปสู่ความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
3. เผยแพร่และเสริมสร้างแนวความคิดและระบบการจัดการปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกร่วมของคนในชาติในการปกป้องวิถีชีวิตของประชาชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. เสริมสร้างปัญญา จินตนาการ และการเรียนรู้ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม ดำเนินการให้ประชาชนมีทักษะในการเผชิญปัญหา และสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงรอบด้านได้อย่างเหมาะสม
5. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะเยาวชนให้มีความพร้อมทั้งในด้านฐานความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และมีคุณธรรม ให้ความสำคัญกับบทบาทและการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา และชุมชน ในการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนาศักยภาพสมองของเยาวชนเป็นภูมิคุ้มกันให้ปลอดภัยเสถียร และมีความรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และเทคโนโลยีสมัยใหม่
6. สร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและประชาชน ในการกำหนดแนวทางการพัฒนา และการผนึกกำลังของทุกฝ่ายในการเผชิญวิกฤติ ป้องกัน และเตือนภัยล่วงหน้า รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติอย่างมีบูรณาการ มีทิศทางที่เป็นเอกภาพ มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
7. สร้างความเข้มแข็งของคน ชุมชน และสังคม อย่างเป็นเครือข่าย โดยภาครัฐ องค์การพัฒนาเอกชน และภาควิชาการสนับสนุนให้มีเวทีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ให้เกิด

ความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การจัดระบบ และขยายเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดพลังในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา และเป็นภูมิคุ้มกันให้ประชาชนปลอดภัยจากอิทธิพล อำนาจมืด และการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

8. เสริมสร้างศักยภาพของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายในบริเวณชายแดนให้มีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกด้านความมั่นคง รวมทั้งสร้างสภาวะแวดล้อมที่สงบ สันติ และพัฒนาในชุมชนชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน

9. ให้ทุกฝ่ายสนับสนุนให้ประชาชนเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทยตามรัฐธรรมนูญที่เป็นกรอบและกติกาของการอยู่ร่วมกัน รวมทั้งให้ความเชื่อมั่นต่อกลไกตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านทางทางการเมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมดำเนินต่อไปได้อย่างสอดคล้องกับสภาวะทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลง

10. ให้ภาครัฐปรับวิธีคิดและวิธีจัดการให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับกติกาใหม่ของสังคม การเคลื่อนไหวและการเติบโตของภาคประชาชน

11. จัดการกับปัญหาทุจริตคอร์รัปชันและปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง โดยใช้งานการข่าวเชิงลึกตรวจสอบพฤติกรรมและสาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันและยาเสพติด และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด รวมทั้งการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติ โดยการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและยาเสพติดในทุกระดับ

12. เสริมสร้างกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง มีเสถียรภาพ มีความสมดุล และเป็นธรรม เพื่อให้มีผลต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน และการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่อย่างแท้จริง โดยมีการเชื่อมโยงที่เหมาะสมระหว่างเศรษฐกิจระดับชุมชนกับเศรษฐกิจระดับชาติและสนับสนุนแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

13. จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างระบบเศรษฐกิจภายในกับภายนอก ให้สามารถปรับตัวรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและเศรษฐกิจยุคใหม่ มีขีดความสามารถสูงในการเผชิญกับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจภายนอกประเทศ และเสริมสร้างภาวะผู้นำของไทยในการสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

14. นำศักยภาพของกองทัพในยามปกติเข้ามาช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติและการพัฒนาประเทศ และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงของชาติในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนและชุมชนพื้นที่ชายแดน

15. จัดเตรียมและพัฒนากองทัพอย่างเป็นระบบ ทันสมัย มีโครงสร้างกำลังกองทัพที่เหมาะสมมีความพร้อมรบและมีขีดความสามารถที่จะทำการรบได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุก
ระดับของสถานการณ์ที่กระทบต่อผลประโยชน์ของชาติ

16. พัฒนาศักยภาพของชาติในการป้องกันประเทศ ด้วยการผนึกกำลังจากทุกฝ่าย ทั้ง
ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบในการรักษาความสงบเรียบร้อย
และความมั่นคงของชาติ

17. พัฒนาความร่วมมือทางทหารและความเข้าใจอันดีกับกองทัพของประเทศเพื่อน
บ้านและกลุ่มอาเซียนอย่างใกล้ชิดในทุกระดับบนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน
โดยสอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนภารกิจในการรักษาสันติภาพในภูมิภาค
และของโลกภายใต้กรอบของสหประชาชาติ

18. ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาก่อการร้ายทุกรูปแบบ โดยให้ความสำคัญ
กับการจัดการที่ส่งผลถึงการแก้ไขปัญหที่สาเหตุหรือรากเหง้าของปัญหา และการจัดการกับ
ขบวนการหรือกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนการก่อการร้าย รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการเผชิญภาวะ
วิกฤติด้วยการผนึกกำลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และให้มีการประสานแผนและสนธิทรัพยากรของ
ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้มีขีดความสามารถในการเผชิญกับภาวะวิกฤติได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

19. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติในการป้องกันและต่อต้านการ
ก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ โดยให้ความสำคัญในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี และเพิ่มระดับความร่วมมือทางด้านการข่าว การแลกเปลี่ยนข้อมูล
ข่าวสาร การจัดตั้งช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน รวมทั้งการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

20. ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการเสริมสร้างพลัง
อำนาจของชาติทุกด้าน เพื่อป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ
รวมทั้งสามารถระดมมาใช้ในสถานการณ์ที่จำเป็น

21. พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเร่งด่วน และให้มีความรู้
เท่าทัน รู้จักเลือกรับและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมี
มาตรการป้องกันและต่อต้านผลกระทบทางลบ

22. ใช้ทรัพยากรดิน น้ำ และป่า ให้เกิดความสมดุลและเกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้ง
พัฒนาและฟื้นฟูโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดแนวทาง และวิธีการ
ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินและน้ำอย่างจริงจังและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความหลากหลายทางชีวภาพและวิถีชีวิตของประชาชน และใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพทางนิเวศน์ที่ประหยัด และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยลง

23. ให้มีการบริหารจัดการที่มีผลในการพัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะป่าต้นน้ำลำธาร โดยใช้ระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อป้องกันแก้ไข และลดระดับปัญหาอุทกภัย ปัญหาความเสื่อมโทรม และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางกายภาพ

24. ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการอนุรักษ์ การใช้และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังบนพื้นฐานของความรับผิดชอบ และการมีผลประโยชน์ร่วมกัน

25. มุ่งสร้างความเข้าใจ ความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ รวมทั้งจัดปัญหาข้อขัดแย้งและความหวาดระแวงให้ยุติลงในระดับท้องถิ่น โดยการพัฒนากลไกในระดับท้องถิ่นและระดับชาติให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

26. ดำเนินความสัมพันธ์กับนานาชาติอย่างมีเอกภาพ ด้วยการประสานงานของส่วนราชการอย่างใกล้ชิด ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศโดยให้กระทบต่อผลประโยชน์ของชาติน้อยที่สุด สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติ และดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างรอบคอบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความสัมพันธ์กับทุกมหาอำนาจหลีกเลี่ยงการเข้าไปผูกพันกับมหาอำนาจได้อย่างเต็มตัว โดยเลือกโอกาส เวที และประเด็นในการแสดงบทบาทที่เหมาะสมบนพื้นฐานของผลประโยชน์ของชาติ

27. เพิ่มพลังอำนาจต่อรองด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ โดยสร้างความแข็งแกร่งและความร่วมมือในทุกด้านระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มอาเซียน ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กลุ่มประเทศมุสลิมและแอฟริกา

28. จัดการบริหารนโยบายที่เป็นระบบและครบวงจร โดยประสานแนวความคิด วิธีการทำงาน และวิธีจัดการบริหารนโยบายให้มีเอกภาพในทางปฏิบัติ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงานตามนโยบายที่ชัดเจน มีแผนปฏิบัติการ และการบูรณาการแผน มีการแบ่งมอบการดำเนินการตามนโยบายที่เหมาะสม มีระบบการสนับสนุนงบประมาณรองรับ และมีการประสานงานติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง